

НАЦИОНАЛНИ КОМИТЕТ ИСОМ СРБИЈА
КОМИСИЈА ЗА ДОДЕЛУ НАГРАДЕ

ПРЕДЛОГ ЗА ДОДЕЛУ НАГРАДЕ У КАТЕГОРИЈИ ПУБЛИКАЦИЈА ГОДИНЕ

Назив публикације: БОШКО ПЕТРОВИЋ: ДЕЛА ИЗ ФОНДА МУЗЕЈА ГРАДА НОВОГ САДА

Ауторка: ДР ЈЕЛЕНА БАЊАЦ, историчарка уметности – музејска саветница

Издавач: МУЗЕЈ ГРАДА НОВОГ САДА, 2023.

Као допринос обележавању 100 година од рођења и 40 година од смрти новосадског сликара и таписеристе Бошка Петровића (Нови Сад, 1922 – 1982) Музеј града Новог Сада је у свој програм уврстио изложбу дела овог значајног уметника – *Бошко Петровић: Дела из фонда Музеја града Новог Сада*. Ауторка изложбе и пратеће студије је др Јелена Бањак, историчарка уметности – музејска саветница Одељења Завичајна галерија у оквиру Музеја.

У низу публикација и стручних текстова других музеја и галерија који су пратили обележавање наведене годишњице у току 2022. и 2023. публикација Ј. Бањак представља изузетан допринос истраживању и презентовању стваралаштва Бошка Петровића, једног од најзначајнијих југословенских ликовних уметника друге половине 20. века. Њен текст је темељан приказ улоге коју је Бошко Петровић имао на ликовној, културној и друштвеној сцени, првенствено Новог Сада и околине. У својој студији Ј. Бањак је дала приказ уметничке и друштвене атмосфере у којој је Петровић стварао те, свим снагама, настојао да побољша услове за рад уметника и усмери у правцу који је сматрао најисправнијим. Коначно, текст доноси и сведочанства о уметниковим разочарењима културним достигнућима новог, послератног друштва и његове бирократизоване администрације.

Обимна публикација од 300 страна је подељена у седам поглавља:

У Уводној речи Ј. Бањак објашњава мотиве припреме овог текста. Осим годишњица везаних за Б. Петровића, наводи да се изложбом и пратећом публикацијом обележава и 60 година од оснивања Одељења Завичајна галерија те изражава захвалност госпођи Вишњи

Петровић, уметничковој кћерки, која је Музеју овим поводом поклонила девет његових слика. Ауторка наводи да је ово прва музејска публикација у којој су представљена сва његова дела у фонду Музеја (39), сакупљена током претходних деценија. Као важан коришћени извор за проучавање Петровићевог стваралаштва наводи његову хемеротеку која се чува у Галерији ликовне уметности поклон збирци Рајка Мамузића.

У краћем поглављу ауторка подсећа на текстове критичара и пријатеља Бошка Петровића који су публиковани у последњим деценијама 20. века (Милош Арсић, Јован Солдатовић, Ђорђе Јовић, Бошко Карановић, Гроздана Шарчевић, Стојан Ћелић, Мирослав Антић). Управо овај преглед сведочи о чињеници да о Петровићу није написана обимнија студија готово четири деценије, због чега је културна вредност публикације Ј. Бањац још значајнија.

Најобимније поглавље ауторка је назвала „Из биографије Бошка Петровића“. Седамнаест подналова упућује читаоца на детаљне информације о уметничковој каријери, његовом уметничком и јавном ангажовању, као и свестраност карактера и деловања овог сликара. Ј. Бањац започиње поглавље страницама о школовању и уметничким почецима и наставља са исцрпним информацијама о његовом послератном раду. Тако сазнајемо да је Бошко Петровић био оснивач и учесник уметничких колонија у Војводини, иницијатор оснивања уметничких атељеа на Петроварадинској тврђави, оснивач и члан уметничке групе „Група 57“, оснивач радионице за израду таписерија „Атеље 61“ и Галерије савремених новосадских уметника у Музеју града Новог Сада. Ј. Бањац описује процес настанка његовог великог мозаика у Скупштини АП Војводине, наводи информације о учешћу на међународним изложбама југословенске уметности, његовом педагошком раду, чланству у струковним удружењима и наградама. За разумевање времена и друштвене атмосфере у којој је Петровић стварао посебно су интересантни делови текста који се односе на његова запажања о улози уметника и уметности у друштву, положају и егзистенцији истих. Ауторка је истражила и бројне новинске текстове у којима је Петровић износио своје ставове о културној кризи која се дешавала седамдесетих година 20. века.

Наредно поглавље посвећено је делима Бошка Петровића у Музеју града Новог Сада. Поделивши их по периодима, техникама и мотивима, Ј. Бањац анализира дела из фонда и смешта их у одређене контексте времена и простора. Након тога следи каталожки део који, осим основних каталожких података, доноси и податке о излагању, репродуковању и

публиковању сваког појединачног дела, што је захтевало обимно истраживање његове излагачке делатности.

На крају је дат списак самосталних и колективних изложби на којима је Петровић учествовао, обимна библиографија и енглески резиме. Посебна вредност публикације јесу њене илустрације, њих преко 200. Међу њима су колорне репродукције дела из фонда Музеја, велики број документарних фотографија из уметникове хемеротеке и музејске документације које нас упознају с изгледом атељеа и радних простора Бошка Петровића, као и његових сусрета с другим новосадским уметицима. На тај начин, читалац остварује приснију везу с овим значајним уметником и увид у атмосферу у којој је стварао.

Др Јелена Бањац већ две деценије руководи Завичајном галеријом, реализовала је током досадашње каријере велики број изложбених пројеката и аутор је значајних публикација из области савремене ликовне уметности на подручју Новог Сада. Њено поље истраживања односи се на генерације уметника који су у Новом Саду деловали од средине 20. века. У том смислу, публиковани текст о Бошку Петровићу представља кулминацију њеног истраживања и, свакако, основну литературу у проучавању домаће ликовне уметности тог времена.

Након свега наведеног, са задовољством предлажем Комисији да узме у разматрање овај каталог као кандидата за доделу награде у категорији најбоље музејске публикације у 2023. години.

Нови Сад, 27. фебруар 2024.

Љиљана Лазић

историчарка уметности - музејска саветница

Музеј града Новог Сада